

INSTITUTT FOR SJELESORG, MODUM BAD

Et sted i skogen, i kirken og i verden

Hvor er badet ?

Dette er ofte første spørsmål noen stiller ved ankomst Institutt for Sjelesorg på Modum Bad i Norge. Det er da heller ikke så underlig at de stiller dette spørsmålet – stedets navn tatt i betraktning. De blir imidlertid skuffet. Riktignok finnes det på området et utendørs svømmebasseng til sommerlig bruk, og noen private badekar og dusjanlegg. Resten har med historien å gjøre.

Kurbad

Navnet kommer av et kurbad som ble etablert på stedet i 1857. Det var på den tiden man hadde forestillinger om at vann skulle kunne løse de fleste menneskelige problemer. Det er tiden for de store vannkurer. "Wenn man im Baden Baden Baden.....". Man drakk umåtelige mengder med vann. Dette var mineralrikt, så unge blodfattige kvinner fikk styrket hemoglobininnholdet og hentet styrken igjen. Dessuten vil onde tunger fortelle at dette vannet slett ikke alltid var så rent at det gjorde noe – hvilket resulterte i diareer og mye renselse på den måten. I tillegg hadde man gytjebad – der man lå og kokte og fikk hjelp med sine revmatiske lidelser. Mellom kurene lå man i hengekøyer mellom trærne, fikk servert kaffe av sølvkanner, pustet inn denne gode furunålslukten, og sovnet til fiolinmusikk. Hvem kunne ikke ha tenkt seg et slikt opphold ? Kurbadet opphørte i det store og hele å fungere etter krigen.

Nervesanatoriet.

Gordon Johnsen og hans venner hadde i lengre tid vært på leting etter et sted hvor man kunne drive psykoterapi – samtalebehandling. Han hadde bl.a. vært i Danmark og fått inspirasjon på Kolonien Filadelfia. Disse kjøpte det nedlagte kurbadet i 1954 for den svimlende sum av kr. 950.000,-, pusset opp i 3 år, og etablerte Modum Bads Nervesanatorium i 1957. Samtaleterapi er nøkkelen på stedet. Her behandles mennesker med angstlidelser, depresjoner, spiseforstyrrelser, diverse traumer, og man har også en familieavdeling – for øvrig den eneste i sitt slag i Europa – så vidt man vet. Det vil si – det eneste familiebehandlingsoppleget i landsby.

Institutt for Sjelesorg

Parallelt med opprettelsen av Nervesanatoriet er det en annen tanke som dukker opp, og det er her Einar Lundby, Gordon Johnsens venn dukker opp. Han var også lege, men var vel så kjent om predikant og evangelist. Dessuten syntes han å være i besittelse av paranormale evner. Han "så" ting, fikk det for seg at han skulle besøke mennesker etc. Disse evnene sate han inn i en kristen ramme og han nøt stor respekt.

Tanken bak Institutt for Sjelesorg var å etablere et godt kurssted som kunne si noe om forholdet mellom sjelesorg og psykodisiplinene. Dessuten – dette stedet har i økende grad utviklet seg til et sted hvor hvem som helst kan komme og snakke om livet og livets mangfoldige utfordringer. Vi bruker kort

sagt å si at dette er stedet for alminnelige mennesker som strever med alminnelige ting. Det er mao ikke psykiatriske lidelser som er i fokus her. Ingen har pasientstatus, men det er et av de ytterst få steder i Norge hvor man kan komme og bo en ukes tid eller tre og snakke om sin sorg, slitenhet, sine konflikter, sine trosproblemer, eller behovet kort og godt bare er å se en annen vegg. Mange kommer dessuten hit med sine studieprosjekt.

På dette stedet forventer vi ingenting.

Når vi tar imot nye mennesker på mandag kveld, så bruker vi å si en setning: På dette stedet forventer vi ingenting. Vi har et tilbud om tre individualsamtaler pr uke, et par undervisningstimer, samlinger i kapellet, en filmkveld, kanskje en konsert eller lignende. "Men – dere deltar i det dere vil". Reaksjonene er mangfoldige. Noen begynner å gråte, og undres over at det i det hele tatt finnes et sted hvor det er mulig ikke å bli møtt av forventninger, men av tilbud. Nå er det riktignok slik at de fleste tar imot tilbudet om samtaler, men frivillighetens overskrift bidrar til de gode prosesser.

Problematikk.

Det er tre hovedområder som dukker opp av utfordringer: Slitenheten, sorgen og konflikten. Alle disse områdene knytter til seg andre problemområder i form av ensomhet, eksistensielle utfordringer etc. Vi har også fått til en nisje som handler om utmeldte og fortvilte mennesker fra diverse sekteriske miljø. Det går aldri en uke uten at det kommer henvendelser fra utslitte "sekt-deltakere". For disse har vi fra tid til annen hatt gruppesamtaler – hvor de kan kjenne seg igjen i hverandres problematikk.

Verdiprofil

Institutt for Sjelesorg har en tydelig kristen profil – på tilbudssiden. Dette har vi utelukkende gode erfaringer med. La meg nevne et par eksempler: For det første er det mennesker som kommer til stedet for å bo et par uke – som innledningsvis sier: Jeg deler nok ikke uten videre den kristne profilen på stedet, men det er ryddigere å komme til et sted som en vet hva er, enn å komme til et sted som en i grunnen ikke vet hva er i det hele tatt". Andre som har erfaringer fra nyreligiøse miljø eller sektmiljø, kan si som følger: "Jeg har gått i terapi noen timer, men jeg har noen ganger inntrykk av at min terapeut synes det er lettere å samtale om intime seksuelle eksesser enn å snakke om religiøsitet. Når ordet Gud blir nevnt, får terapeuten angst. På dette Instituttet går det i alle fall an å presentere sin undring. Jeg har knapt funnet noe annet sted hvor det er mulig".

I skogen og i verden.

Institutt for Sjelesorg har avtaler med 15 ulike bistands- og misjonsorganisasjoner. Vi har etablert noe som kalles ROB (Ressurs- og beredskap). Disse avtalene innebærer at vi på kort varsel kan hente mennesker hjem fra utlandet og la dem bo her, vi kan på forespørsel sende mennesker ut, og vi driver veiledning med regionledere over SKYPE-nettet.

Dette er egentlig en ganske underlig sak. Fra mitt kontor kan jeg se ut i skogen, til og med ville dyr fra tid til annen – og så sitter jeg kanskje med Filippinene eller Japan på andre siden av tråden.

Mange fra Danmark.

Hvem som helst er velkommen til Institutt for Sjelesorg. På www.sjelesorg.no finner en opplysninger og påmeldingsskjema. Mange kommer fra Danmark, og det er riktig hyggelig. Vi har inntrykk av at når en skal lufte sjelen, og ta sjansen på åpenhet, så er det godt med litt avstand. Velkommen til våre danske venner !

Arne Tord Sveinall
instituttleder